

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

praha12

CÁCH PHÁT TRIỂN KỸ NĂNG CỦA TRẺ – CÁC TRÒ CHƠI VÀ HOẠT ĐỘNG (www.atlasskolstvi.cz)

Có rất nhiều cách để giúp trẻ phát triển, ở nhà, trên sân chơi hay kể cả khi đang đi xe ô tô, bạn đều có thể tìm ra các hoạt động cho trẻ. Bạn hãy lưu ý hình thức vui vẻ, không bắt buộc! Hãy tạo cho trẻ đủ thời gian và để trẻ được tự suy nghĩ. Bạn có thể hỗ trợ bằng những câu hỏi bổ sung. Mỗi nhiệm vụ mà trẻ tự hoàn thành sẽ củng cố sự tự tin của trẻ và từ đó các nhiệm vụ mới sẽ trở nên dễ dàng hơn.

Trò chơi trong thời gian rảnh và khi đang đi trên đường

Bạn và trẻ đi bộ đường dài hay di chuyển bằng ô tô nhưng đang không có việc gì làm? Đây là lúc thích hợp cho các trò chơi phát triển kỹ năng của trẻ. Mỗi trò chỉ cần 10 – 20 phút là đủ. Nếu trò chơi kéo dài hơn, hiệu quả của chúng sẽ giảm!

Trò chơi trí nhớ

Khi sang Mỹ thăm cô, tôi sẽ mang theo... hay **Mẹ đi chợ và mẹ mua...** – bạn và trẻ mỗi người thêm một thứ vào danh sách và từ đó danh sách này sẽ càng dài và dài hơn. Bạn cũng có thể nghĩ ra câu mở đầu phù hợp riêng cho gia đình mình.

Một bài hát để luyện trí nhớ rất được yêu thích là bài *Ở trang trại Old MacDonald có...*, thế rồi bạn và trẻ sẽ bổ sung thêm các con vật. Bài này có thể hát thật sự rất lâu.

Để luyện trí nhớ và phát âm, bạn và trẻ cũng có thể chơi trò *Hãy nhắc lại*. Bạn hãy nói vài từ và để trẻ nhắc lại, bạn tăng dần dần số từ.

Từ vựng và trò chơi với từ ngữ

Hãy cùng trẻ luyện tập chữ cái đầu tiên và cuối cùng. Bạn hãy quy định một chữ cái và sau đó cùng trẻ kể ra các từ bắt đầu hoặc kết thúc bằng chữ cái đó.

Nếu trẻ biết chơi rồi, thì bạn hãy thử trò **nối chữ – slovní fotbal!** Người chơi đầu tiên nói một từ, người chơi tiếp theo tìm từ bắt đầu bằng chữ cái hoặc âm tiết cuối cùng của từ trước đó.

Trò **Đoán xem tôi đang nghĩ gì** là một trò chơi rất phổ biến. Khi chơi trò này trẻ hoặc ngược lại người lớn phải đoán người kia đang nghĩ gì.

Bạn không những có thể đoán đồ vật, con vật hay cây cối, mà còn có thể luyện tập các kiến thức cụ thể, ví dụ như là nghề nghiệp (tôi dùng dao mổ, tôi viết lên bảng v.v.), hình dạng hình học hay màu sắc, v.v.

Bằng cách này bạn cũng có thể chơi trò **Nối chữ "bí mật"**. Người chơi đầu tiên chỉ mô tả từ. Người chơi kế tiếp nghĩ ra một từ bắt đầu bằng chữ cái cuối cùng của từ trước đó, nhưng cũng không nói ra từ đó, mà chỉ mô tả nó, để người kia đoán.

Hãy cùng trẻ **tạo vần!** Bạn hãy nói các từ và trẻ sẽ nghĩ ra các từ có vần (kos – nos, nếu chơi bằng tiếng Việt: túi – núi)

Nếu trẻ đã biết cách gieo vần, bạn có thể thử cùng trẻ sáng tác một **bài thơ!** Bạn hãy bắt đầu bằng một câu thơ, rồi trẻ sẽ bổ sung câu thơ hai (Jdeme po cestičce, v malinké vesničce, kolem jsou zahrádky a taky ohrádky, jen jedna ovce – kdo ví, co chce?, nếu chơi bằng tiếng Việt: Trên con đường đất đỏ, có ngôi làng nhỏ nhỏ, xung quanh đều là vườn, có hàng rào uốn lượn, bên trong có cừu con – hằng ngày chạy lon ton) Bạn sẽ thấy là chơi trò này cùng trẻ rất vui!

Khi ở nhà và các trò chơi

Chúng ta cần thiết lập một thời gian biểu đều đặn và khuyến khích trẻ tham gia làm việc nhà. Bạn hãy giao cho trẻ những nhiệm vụ đơn giản. Nếu trẻ không muốn thực hiện nhiệm vụ được giao, ban đầu bạn có thể động viên trẻ bằng cách chơi trò đầu bếp, cô thủ thư, triển lãm đồ chơi hay bán hàng, v.v.

Ngoài những trò chơi phổ biến như tìm thẻ cặp hình giống nhau, chơi bài, xếp hình, trò chơi với bàn cờ (board game) hay hàng loạt những trò chơi đặc biệt giúp trẻ phát triển, thì bạn cũng có thể tự chuẩn bị những trò chơi đơn giản.

Trò **Hãy xếp theo giống tôi** – chúng ta đặt các đồ vật hoặc hình dạng khác nhau lên bàn và trẻ sẽ lặp lại, sau đó đổi vai cho nhau, trẻ sẽ là người kiểm tra chúng ta xếp.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

praha12

Một cách chơi khác là trò **Cái gì đã thay đổi?** Sau khi nhìn đồ vật, trẻ quay lưng lại, trong lúc đó chúng ta thay đổi hay bỏ đi một số đồ và trẻ sẽ tìm sự khác biệt.

Bạn cũng có thể dễ dàng làm mới trò chơi bằng cách thay đổi các đồ vật đã sử dụng. Hãy dùng các con thú nhỏ bông trẻ yêu mến, tranh ảnh do trẻ cắt ra, các hạt cườm có hình dạng và màu sắc khác nhau hay cũng có thể chơi bằng những thứ tìm được trong thiên nhiên.

Trong trò chơi **Tìm đồ vật giống nhau**, trẻ tìm kiếm đồ vật có đặc điểm chung – màu sắc, kích thước, chất liệu hay hình dạng, v.v.

Cái gì đã biến mất là một dạng khác của trò này, khi chơi trẻ cũng có thể luyện tập nhớ thứ tự của đồ vật, bạn chỉ cần sắp xếp đồ thành một hoặc nhiều hàng.

Phát triển sự khéo léo và kỹ năng vận động tinh (của bàn tay)

Cho trẻ **vẽ tranh theo miêu tả**. Bạn hãy miêu tả cho trẻ màu sắc, hình thù và cả định hướng trong không gian (trên, dưới, trái, phải, v.v.) Đừng quên miêu tả thêm chi tiết nhé!

Bạn vẽ trước một nửa bức tranh đơn giản, sau đó cho trẻ **hoàn thành nửa còn lại** (trái tim, cái cây hay ngôi nhà, v.v.) Sử dụng giấy hay báo chí để **gấp hình**, tạo ra chiếc mũ, con thuyền hay chong chóng. Chắc chắn sau đó trẻ sẽ rất thích chơi với những sản phẩm được làm ra.

Việc biết **sử dụng kéo** cũng không kém phần quan trọng. Trẻ có thể cắt các hình dạng vẽ sẵn, hình ảnh từ tờ rơi quảng cáo hay cắt giấy thành các dải dây có chiều rộng khác nhau, mà không cần vẽ trước, v.v.

Trẻ nên học cách sử dụng hồ dán một cách cẩn thận và sạch sẽ. Hãy cùng trẻ dùng những tranh ảnh cắt được từ tờ rơi hay báo chí để sáng tạo ra tranh collage hay hoàn thành một bức vẽ chưa hoàn thành. Các cuộn giấy vệ sinh dùng hết cũng có thể dùng để tạo ra những con vật hay nhân vật trong truyện cổ tích.

Các hoạt động ngoài trời

Vận động đầy đủ và các trò chơi ngoài trời không chỉ phát triển thể chất, mà còn phát triển tất cả các kỹ năng của trẻ, ví dụ những kỹ năng vận động và định hướng. Các hoạt động như vậy bao gồm tất cả các trò chơi với bóng, đạp xe, chạy hay nhảy. Hãy cho trẻ thời gian để vận động càng nhiều càng tốt!

CHA MẸ CÓ THỂ LÀM GÌ TIẾP THEO

- Dạy trẻ nhận thức và phân biệt thời gian dành cho công việc và thời gian vui chơi (không bỏ dở việc chưa làm xong mà đi làm một việc khác)
- Chuẩn bị tâm lý cho trẻ rằng, trường học là nơi có nhiều yêu cầu và ở đó trẻ sẽ được đánh giá
- Ở nhà đánh giá việc trẻ hoàn thành nhiệm vụ tốt hay chưa và dạy trẻ có trách nhiệm với nhiệm vụ được giao
- Củng cố sự tự tin của trẻ (“con nhất định làm được”)
- Dạy cho trẻ biết:
 - họ, tên, địa chỉ, tuổi, tên và công việc của cha mẹ, tên của anh chị em ruột định hướng trong không gian (các khái niệm trái, phải, trên, dưới, trước, sau)
 - màu sắc (các màu cơ bản – đỏ, xanh da trời, xanh lá cây, vàng, đen)
 - hình dạng (các hình học – hình vuông, hình chữ nhật, hình tam giác, hình tròn)
- Nếu trẻ có vấn đề về sức khỏe, hãy hỏi ý kiến bác sĩ về cách cải thiện tình trạng sức khỏe trước khi bước vào lớp 1
- Nếu trẻ thuận tay trái, không nên bắt dùng tay phải, hãy để con thuận tay trái một cách tự nhiên
- Hãy cùng trẻ hào hứng về việc được đến trường và đừng lấy trường học ra để đe dọa trẻ (những câu như: “Cứ đợi đấy, đến trường, rồi cô trị cho.” có thể gây ra nhiều rắc rối.)